

Mødet den 4. Oktober. 1923.

Fraværende: Leonhard Hansen, J. Chr. Møller og M. Simonsen.

1. (J. Nr. 179—1923). Indstilling fra Lønudvalget om **Opsigelse af Lønregulativet.**

Indstillingen var vedtaget ved Cirkulation og toges til Efterretning.

2. (J. Nr. 23¹⁸—1923). **Fortegnelse over anmeldte Byggeforetagender i 1922—23 m. v.**

Toges til Efterretning.

3. (J. Nr. 23²⁰—1923). **Begravelsesvæsenets Indtægter og Udgifter i 1922—23.**

Toges til Efterretning.

4. (J. Nr. 12²³—1923). **Indenrigsministeriets Approbation paa Refusionstakster ved De gamles Hjem.**

Toges til Efterretning.

5. (J. Nr. 432—1923). Skrivelse fra Indenrigsministeriet om, at **Byraadets Andragende om Forhøjelse af Statstilskud til forskellige kommunale Byggeforetagender ikke har kunnet imødekommes.**

Formanden oplyste, at Byggesummen havde oversteget den Sum, den var anmeldt til, hvorfor man søgte om et større Tilskud, men det var altsaa nægtet.

Toges til Efterretning.

6. (J. Nr. 27²²—1923). Skrivelse fra Indenrigsministeriet om, at et **Andragende fra Arbejdsmand S. M. Sørensen om Statslaan til et Byggeforetagende ved Iver Huitfeldtsgade** ikke har kunnet bevilges.

Toges til Efterretning.

7. (J. Nr. 122—1923). Skrivelse fra Sundhedsstyrelsen vedrørende **Planerne for Udvidelsen af De gamles Hjem.**

Følgende Skrivelse forelaa:

»Ved Tilbagesendelse af vedlagte Erklæring fra Amtslægen samt de tilsendte Tegninger skal Sundhedsstyrelsen bemærke, at den under Forudsætning af, at der tilføres den nordre Ende af Korridoren Lys gennem en bred Aabning ind til den midterste af Stuerne, og at der ikke indrettes Beboelser i Kælderen, ikke skal indvende noget imod, at Planerne approberes, selv om Styrelsen maa give Amtslægen Medhold i hans almindelige Betragtninger over Planen«.

Toges til Efterretning.

8. (J. Nr. 372—1923). Skrivelse fra Købstadforeningen om, at den ikke mener for Tiden at kunne opnaa nogen **Ændring i Bestemmelserne vedrørende Udredning af Delinkventomkostninger.**

Toges til Efterretning.

9. (J. Nr. 435—1923). **Indbydelse til Deltagelse i et Byplansmøde i København den 15. Oktober.**

Formanden henstillede, at Udvalget og Stadsingeniøren bemyndiges til at rejse til Mødet, saafremt de ønsker det.

Tiltraadtes.

10. (J. Nr. 430—1923). Indstilling fra Lønudvalget angaaende **Dyrtidstillæg til Kommunens Tjenestemænd.**

Følgende Indstilling forelaa:

»**I. Tjenestemænd, der lønnes i H. t. Lønregulativet.**

- a. For gifte Mænd, for Enkemænd, fraskilte og fraseparerede Mænd og Kvinder, som har egen Husstand eller hvem der paa-hviler Forsørgelsespligt overfor Børn under 18 Aar, samt for ugifte, hvem saadan Forsørgelsespligt paa-hviler, og som har egen Husstand, fastsættes Dyrtidstillæget for Halvaaret Oktober 1923 — Marts 1924 til 480 Kr. aarlig.
- b. For alle øvrige mandlige og kvindelige Funktionærer 160 Kr. aarlig.
- c. Iøvrigt staar de hidtil gældende Regler ved Magt.

II. Timelønnede Haandværkere og Arbejdsmænd.

Dyrtidstillæget for Tiden fra 1. Oktober 1923 til 31. Marts 1924 fastsættes til:

Haandværkere, Kedelpassere og Retorthusarbejdere 20 Øre pr. Time, Faste og løse Arbejdsmænd 16 Øre pr. Time.*

H. P. Christensen forelagde Indstillingen, som var i Henhold til de sædvanlige Regler.

Indstillingen vedtoges.

11. (J. Nr. 429—1923). Indstilling fra Lønudvalget angaaende **Dyrtidstillæg til Pensionister.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Dyrtidstillæget til Pensionister, pensionerede efter 1. Oktober 1919, i Tiden fra 1. Oktober 1923 til 31. Marts 1924 fastsættes til 594 Kr. aarlig for gifte og 396 Kr. aarlig for ugifte med den Begrænsning, at Dyrtidstillæget ikke maa overstige 33 % af Fortjenesten for gifte og 22 % af Fortjenesten for ugifte«.

Indstillingen vedtoges.

12. (J. Nr. 447—1923). Indstilling fra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse om **Ekspropriation af nogle Arealer nord for Byen til Gadeanlæg.**

Følgende Indstilling forelaa:

»I Mødet den 3. April 1919 approberede Byraadet en Vej- og Kloakplan for Matr. Nr. 2117 a og d af Markjorderne (se Byraadets Forhandlinger 1919—20 A Side 3). Denne Plan kom imidlertid ikke til Udførelse og er derfor bortfaldet; men da der allerede er foretaget Udstykning af Jorderne og frasolgt en Del Parceller paa en Maade, der er uforenelig med den i 1919 vedtagne Gadeplan for Markjorderne nord for Byen, har Udvalget forsøgt ved Forhandling med Lodsejerne at erhverve de Parceller, der vilde være nødvendige for en Gennemførelse af Ringgaden saaledes som vist paa vedlagte Plan. Da der imidlertid forlangtes saa høje Priser — indtil 2 Kr. 75 Øre pr. Alen² — at Udvalget ikke mente at kunne anbefale Køb paa saadanne Vilkaar, besluttede man at foreslaa Byraadet, at de omhandlede Arealer erhverves ved Ekspropriation.

I Henhold hertil indstiller man, at de til Ringgadens Gennemførelse nødvendige Arealer af de fra Matr. Nr. 2117 a udstykkede Parceller eksproprieres til Gadeanlæg i Medfør af Bygningsvedtægtens § 5.«

F o r m a n d e n forelagde Indstillingen.

P. P e t e r s e n spurgte, om private vedblivende kunde lægge sig paa tværs af Gadeplanen, for saa kunde det efterhaanden blive en dyr Historie.

F o r m a n d e n svarede, at den nordøstlige Ende af Ringgaden nu var sikret. og her drejede det sig om Strækningen fra Skovvangsvej til Aldersro. Private lagde sig altid i Vejen for Kom-

munens Planer, og saa var der jo ikke andet at gøre end at ekspropriere.

Indstillingen vedtoges.

13. (J. Nr. 457—1923). Indstilling fra Brandkommissionen om en **Udvidelse af Brandstationen og Anskaffelse af en Motorsprøjte.**

Følgende Indstilling forelaa:

»Under Henvisning til Brandkommissionens Skrivelse af 2. Decbr. 1922, Journ. Nr. 167/1922—23, vedlagt Brandinspektørens Indstilling af 20. Oktober 1922, Journ. Nr. 138/1922—23, tillader man sig atter, at henlede det højtærede Byraads Opmærksomhed paa, at det af forskellige Grunde vil være rigtigt paa nuværende Tidspunkt at paabegynde de forberedende Arbejder til den i ovennævnte Skrivelse af 2. December 1922 anførte Anskaffelse af en Motorsprøjte og Udvidelse af Brandstationen, da der hertil vil medgaa nogen Tid, idet Sagen ogsaa skal fremsendes til Købstædernes alm. Brandforsikring, hvorfra man som forhen venter Tilsgagn om et passende Tilskud til Anskaffelse af denne Motorsprøjte, der danner et afsluttende Led i Brandvæsenets Omorganisering, og muligvis ogsaa til Brandstationens Udvidelse.

Sagen ønskes først og fremmest fremskynnet paa Grund af, at Brandvæsenets eneste Motorsprøjte længe har trængt til et større Eftersyn, hvortil der vil medgaa nogen Tid, og hvorunder Brandvæsenet saaledes staar uden nogen som helst effektivt Slukningsredskab i Tilfælde af, at en større Brand skulde indtræffe. Endvidere tør man ikke vedblivende løbe den Risiko kun at have een Sprøjte for en By med Aarhus Størrelse, idet Uheld meget let kan ind-

træffe af forskellig Art, hvorved den kan blive sat ud af Drift i et længere Tidsrum.

Paa Grund af de meget indsnævrede Pladsforhold paa Brandstationen, anmoder man om, at denne foreløbig maa blive udvidet med den paa hoslagte Plan angivne Remisebygning, da Kommunen antagelig ikke for Tiden ser sig i Stand til at opføre Resten af den oprindelig projekterede Brandstation, der saaledes endnu mangler den egentlige Hovedbygning. I denne Hovedbygning er tænkt Plads til Centralvarmeapparater, Brændselsrum, Vaske- og Tørrerum, Depot og Arkiv, Kontorer og Tegnestuer, Vagtlokale og eventuelt Bolig for Brandinspektøren.

Ovennævnte Remisebygning ønskes opført helt færdig udvendig. samt indvendig i Stueetagen; Lokalerne over Remisen, der tænkes indrettet til Mandskabslokaler, kan derimod opføres i raa Stand og senere bringes i brugbar Stand af Brandvæsenets eget Personale.

Denne Udvidelse vil koste ca. 45000 Kr.

Da der til næste Aar skal foretages nyt Valg af Repræsentanter til Købstædernes alm. Brandforsikring, hvor Herr Købmand Mikael Johansen har repræsenteret Aarhus Købstad i Tidsrummet, hvorunder Brandvæsenets Omorganisering har fundet Sted, og som saadan har ydet Kommunen en meget værdifuld Støtte, idet Hr. Johansen som Medlem af Brandforsikringens Kontroludvalg har været medvirkende til, at Kommunen har faaet udbetalt et Tilskud paa 106350 Kr. til allerede anskaffet Brandslukningsmateriel, finder man det heldigt om denne Motorsprøjtes Anskaffelse kunne finde Sted forinden Omvalget, da man ikke ved, om Herr Johansen vil blive genvalgt.

Udgifterne til Motorsprøjstens Anskaffelse med alt Tilbehør vil blive ca. 40000 Kr. og til Brandstationens Udvidelse ca. 45000 Kr., altsaa alt ialt Kr. 85,000; men da man er indforstaaet med, at dette er et betydeligt Beløb at belaste Kommunens Budget med, henstiller man til det højtærede Byraad om at anmode Købstædernes alm. Brandforsikring om velvilligst at give Tilsagn om at yde et Tilskud paa Halvdelen af de hertil medgaaede Udgifter.

Da der paa indeværende Aars Budget ikke er opført noget Beløb til at imødegaa denne Udgift, anmoder man om at maatte foretage denne Udvidelse og Anskaffelse straks, da man ikke finder det forsvarligt at udskyde dette længere.

Beløbet kan overføres til næste Aars Budget, eftersom der ikke skal finde nogen Udbetaling Sted forinden.

Hoslagte Følgeskrivelse, Journ. Nr. 107/1923—24, er tænkt fremsendt til Købstædernes alm. Brandforsikring med Byraadets Paategning.»

H. P. Salling erindrede om, at der tidligere havde været Forslag fremme herom. Kommunen havde kun een effektiv Sprøjte; efter Brandinspektørens Udsagn trængte den nu til et grundigt Eftersyn, som let kunde tage ca. 14 Dage, og skulde der ske noget i den Tid, vilde det jo være uheldigt. Det kunde ogsaa tænkes, at der skete Uheld under en Udrykning o. l., og saa var man ogsaa uheldig stillet. Brandkommissionen havde tænkt sig at søge Købstædernes alm. Brandforsikring om at give et Tilskud af indtil Halvdelen af Beløbet til en saadan Sprøjte. Samtidig blev det nødvendigt at faa en Tilbygning til Brandstationen, og man havde ogsaa tænkt at søge om et Tilskud hertil. Det

var Meningen foreløbig kun at indrette Stueetagen, hvor der skulde være Garage.

F o r m a n d e n syntes, at Brandvæsenet nærmest var et umætteligt Væsen, for selv om de fik nok saa meget, krævede de stadig noget nyt. Selvfølgelig skulde Brandvæsenet være paa Højde med Byens Krav, og Udvidelsen af Brandstationen havde jo været projekteret for længe siden. Men Taleren vilde henstille at tage Sagen saaledes, at man først forespørger hos Brandforsikringen, hvor meget den kunde tænke sig at yde til disse Foranstaltninger, hvis Byraadet beslutter at lade dem udføre, og naar der saa kom Svar herpaa, kunde Sagen henvises til Budgetudvalget angaaende Fremskaffelse af det nødvendige Beløb. Der var flere Udvalg, som nu kom og forlangte Penge til Byggeforetagender, og det var derfor rigtigst at se paa de forskellige Andragender og faa afgjort, hvad der var absolut nødvendigt, for det maatte jo tages først.

V a l d. P e d e r s e n kunde fuldtud tiltræde Borgmesterens Tanke. Forslaget fra Brandkommissionen kom paa en saadan Maade, at det kunde se ud til at skulle gennemføres straks; men det vilde være rimeligt at spørge Brandforsikringen, før man tog Bestemmelse.

M. B r a m m e r mente, at Brandkommissionen jo maatte skønne over, hvorvidt det var nødvendigt allerede nu at anskaffe mere Materiel. Angaaende Bygningen var Taleren noget i Tvivl om, hvorvidt man fra først af havde faaet lagt Brandstationen paa et heldigt Sted; den laa ikke særlig centralt, og f. Eks. var der en meget lang Vej til Sydhavnen, hvor der var betydelig Brandfare ved de mange Træbygninger. Hvis Byen udviklede sig saaledes, at Stationens Beliggenhed blev meget lidt central, saa det senere blev nødvendigt at flytte

den, var det ikke praktisk nu at udvide den. Taleren vilde i Tilslutning til Borgmesterens Bemærkninger sige, at f. Eks. Slagtehusudvalget i en nær Fremtid blev nødt til at anmode Byraadet om et betydeligt Beløb, idet det var nødvendigt at faa en Udvidelse af Jernbanesporene til Slagtehuset for at kunne transportere Kreaturerne dertil.

Det vedtoges at forhøre, om Købstædernes alm. Brandforsikring maatte være villig til at yde et Tilskud og eventuelt hvor stort, hvis Byraadet senere beslutter at anskaffe det omtalte Brandmateriel.

14. **Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:**
a. (J. Nr. 3¹²—1923). Brolægningsvæsenet.
b. (J. Nr. 3¹¹—1923). Indkvarteringskommissionen.
c. (J. Nr. 3¹⁰—1923). Slagtehuset. — 2. Behandling.

Efterbevilling meddeltes.

15. **Efterbevilling af Overskridelser i Regnskabet for:**
a. (J. Nr. 3¹³—1923). Forskønnelsesvæsenet.
b. (J. Nr. 3¹⁴—1923). Begravelsesvæsenet.

Overgik til 2. Behandling.

16. (J. Nr. 380—1923). **Andragende om at maatte benytte en Beboelseslejlighed paa Østbanetorvet Nr. 9 til Kontor.**

Anbefalet af Udvalget for Bygninger og Inventar i Henhold til Huslejenævnets Erklæring.

P. P e t e r s e n oplyste, at det drejede sig om en Bytning, idet en Kontorlejlighed i Bropalæ saa til Gengæld blev udlejet til Beboelse.

Bevilgedes.

17. (J. Nr. 353—1923). **Andragende om Tilladelse til at omdanne en Lejlighed i Marstrandsgade Nr. 21 til Butik.**

Udvalget for Bygninger og Inventar kan ikke anbefale Andragendet.

Kunde ikke bevilges.

18. (J. Nr. 413—1923). **Andragende fra Vognmand H. P. Petersen om Tilladelse til at maatte overdrage Antomobilruten Aarhus—Skaade til Vognmand E. C. Hansen.**

Brolægningsudvalget kan anbefale Andragendet under Forudsætning af, at den ny Ejer indgaar paa de sædvanlige Betingelser.

Bevilgedes.

19. (J. Nr. 25¹¹—1923). **Andragende fra Frk. Kirstine Dahl om Bevilling til at drive Restauration paa Aarhus Ø. Banegaard.**

Anbefalet af Bevillingsnævnet.

Bevilgedes.

20. **Andragender om Byggedispensationer fra:**

a. (J. Nr. 2¹⁵³—1923). Bygningsvedtægtens § 25 for Sølystgade Nr. 10.

b. (J. Nr. 2¹⁵⁶—1923). Bygningslovens § 21 for Nørregade Nr. 18—20.

Anbefaledes.

21. (J. Nr. 2¹⁵⁹—1923). **Andragende om Dispensation fra W. C. Regulativet for Sct. Josephs Hospital.**
Indstillingen vedtoges.
-